

Estatística de protección de menores 2021

Operación estatística 2506-02-OE05

XUNTA
DE GALICIA

Estatística de protección de menores 2021

Operación estadística 2506-02-OE05

XUNTA
DE GALICIA

Estatística de protección de menores. Operación estadística 2506-02-OE05. 2021.

Elabora:

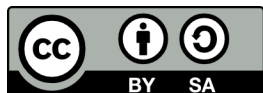
Consellería de Política Social e Xuventude, Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica. Subdirección Xeral de Política Familiar, Infancia e Adolescencia, Servizo de Protección de Menores.

Edita:

Consellería de Política Social e Xuventude, Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica.

Santiago de Compostela, 2022.

<https://libraria.xunta.gal>

Maquetación:

alamces

ISSN: 1889-8025

Esta obra distribúese cunha licenza CC-Atribución.CompartirIgual 4.0

España de Creative Commons. Para ver unha copia de licenza, visite:

https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.es_ES

Introducción	5
Normativa	6
Unidades estadísticas	8
1 Menores tutelados	8
2 Menores en situación de garda	10
3 Acollemento e menores acollidos	12
3.1 Acollemento familiar	13
3.2 Acollemento residencial	15
4 Adopción e menores adoptados	18
4.1 Adopción nacional	19
4.2 Adopción internacional	20
5 Programas de apoio e beneficiarios	22
5.1 Atención de día	23
5.2 Programa de integración familiar (PIF)	25
5.3 Programa de avaliación e tratamento terapéutico de menores en situación de risco e desamparo	26
5.4 Programa de intervención ambulatoria con adolescentes que teñan aberto expediente de protección e en conflito social	27
5.5 Programa de inserción sociolaboral de menores (Mentor)	27
6 Nenos, nenas e adolescentes migrantes non acompañados (NNAMNA)	28
7 Liña de axuda á infancia	30

Introdución

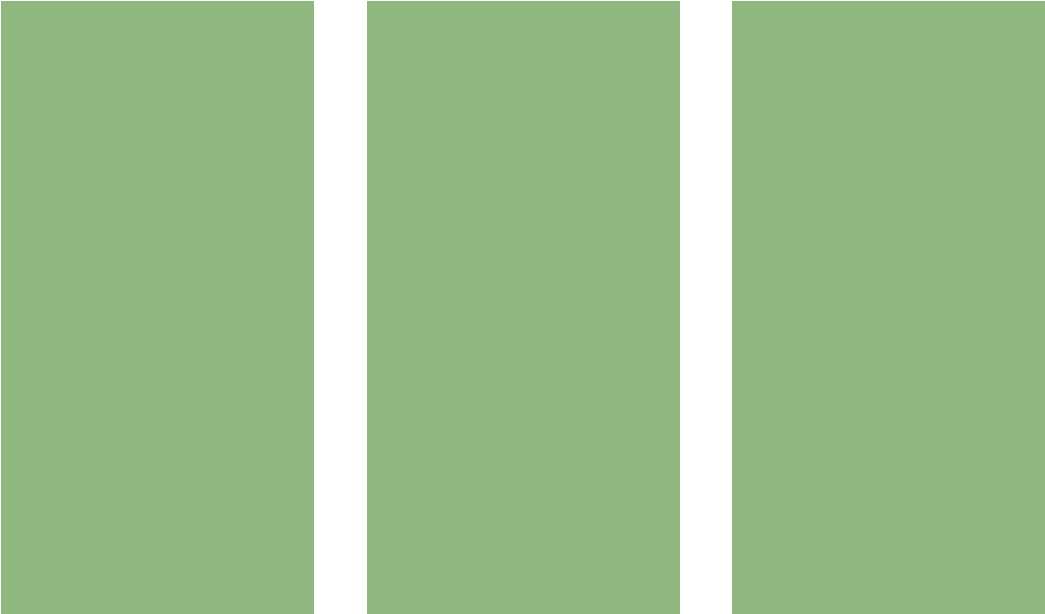
A consellería de Política Social¹, de acordo co artigo 1 do Decreto 216/2020, do 3 de decembro, polo que se establece a súa estrutura orgánica, asume, entre outras, as competencias en materia de servizos sociais, incluídas as áreas de familia, menores e benestar social. En concreto, a través da Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica, leva a cabo as funcións de planificación, xestión, coordinación, seguimento, avaliación e control dos programas, servizos e centros relativos á protección da familia, á atención dos/das menores en situación de risco ou desamparo, en aplicación do previsto na Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia.

O órgano responsable da xestión destas materias é a Subdirección Xeral de Política Familiar, Infancia e Adolescencia, así como as xefaturas territoriais da Coruña, Lugo, Ourense e Pontevedra.

Unha síntese cuantitativa anual da progresión e resultados no desenvolvemento destas competencias é a estatística de protección de menores, que recolle os datos principais referidos aos expedientes de menores que están baixo a acción protectora da Xunta de Galicia que poden resultar de interese. Os datos refírense a tutelas, gardas, acollemento familiar e residencial, adopción nacional e internacional, nenos, nenas e adolescentes migrantes non acompañados e varios programas destacados de atención a familias e a menores en situación de risco ou desamparo.

A edición deste ano, cos datos correspondentes a 2021 responde á estrutura e contido descritos na operación estatística 2506-02-OE05 Estatística de protección de menores do Instituto Galego de Estatística.

¹ No momento da redacción deste documento, a Consellería está afectada polo Decreto 124/2022 do 23 de xuño, polo que se establece a estrutura da Consellería de Política Social e Xuventude (DOG nº 130, do 08.07.2022) polo que utilizaremos a denominación actual, sempre e cando non afecte ao sentido do texto como neste caso

Normativa

A continuación cítanse as normas de diferente rango aplicables a menores e familias nos ámbitos internacional, nacional e autonómico.

Normativa internacional:

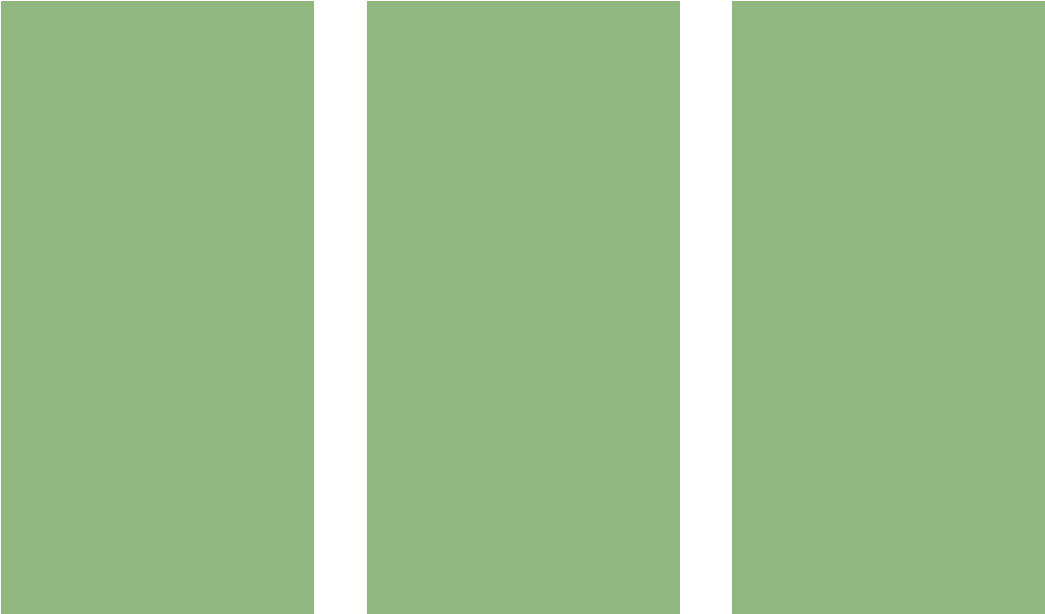
- Convención sobre os Dereitos do Neno adoptada pola Asemblea Xeral das Nacións Unidas o 20 de novembro de 1989, e ratificada por Instrumento do 30 de novembro de 1990 (BOE nº 313, do 31.12.1990).
- Convenio relativo á protección do neno e á cooperación en materia de adopción internacional. A Haia, 29 de maio de 1993. Ratificado por Instrumento de 30 de xuño de 1995 (BOE nº 182, do 1.08.1995).
- Convenio Europeo en materia de adopción de menores (revisado). Estrasburgo, 27 de novembro de 2008. Ratificado por instrumento do 16 de xullo de 2010.

Normativa estatal:

- Código Civil do 29 de xullo de 1889 (Art. do 109 ao 111, do 160 ao 180, 201, 215, 216, do 222 ao 233, 239, 242 e do 259 ata o 285).
- Lei orgánica 1/1996, do 15 de xaneiro, de protección xurídica do menor, de modificación parcial do Código civil e da Lei de axuízamento civil. (BOE núm. 15 do 17.01.1996).
- Lei orgánica 8/2021, do 4 de xuño, de protección integral á infancia e a adolescencia fronte á violencia (BOE nº 134, do 05.06.2021).
- Lei orgánica 8/2015, do 22 de xullo, de modificación do sistema de protección á infancia e á adolescencia. (BOE nº 175, do 23 de xullo de 2015)
- Lei 26/2015, do 28 de xullo, de modificación do sistema de protección á infancia e á adolescencia. (BOE nº 180, do 29 de xullo de 2015)
- Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social (Arts. 35 e 36). (BOE nº 10, do 12 de xaneiro de 2000). Modificada por Lei Orgánica 2/2009, do 11 de decembro (BOE nº 299, do 12 de decembro de 2009)
- Real Decreto 557/2011, do 20 de abril, polo que se aproba o Regulamento da Lei Orgánica 4/2000, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, trala súa reforma por Lei Orgánica 2/2009. (BOE nº 103 do 30 de abril de 2011).
- Lei 54/2007, de 28 de decembro, de adopción internacional (BOE nº 312, do 29 de decembro)

Normativa autonómica:

- Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia (DOG nº 134 do 13 de xullo de 2011).
- Lei 2/2006, do 14 de xuño, de dereito civil de Galicia (DOG nº 124, do 29.06.2006). Modificada por Lei 3/2011, do 30 de xuño.
- Decreto 42/2000, do 7 de xaneiro, polo que se refunde a normativa reguladora vixente en materia de familia, infancia e adolescencia (DOG nº 45, do 06.03.2000). Modificado por Decreto 406/2003, do 29 de outubro (DOG nº 222, do 14.11.2003) e polo Decreto 184/2008, do 24 de xullo, polo que se crea o Observatorio Galego da Infancia (DOG nº 169 do 02.09.2008). Título III derrogado pola Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia.
- Decreto 329/2005, de 28 de xullo, polo que se regulan os centros de menores e os centros de atención á infancia (DOG nº 156, do 16.08.2005).
- Decreto 254/2011, do 23 de decembro, polo que se regula o réxime de rexistro, autorización, acreditación e inspección dos servizos sociais de Galicia (DOG nº 14, do 20.01.2012).
- Decreto 216/2020, do 3 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Política Social (DOG nº 253, do 17 de decembro de 2020).

1 Menores tutelados

Correspóndelle á Xunta de Galicia, a través da Consellería de Política Social e Xuventude, asumir a tutela dos menores desamparados que residan ou se atopen transitoriamente na Comunidade Autónoma de Galicia. A asunción da tutela atribuída á entidade pública leva consigo a suspensión da patria potestade. Así mesmo, leva implícita a garda da persoa menor por parte da entidade pública.

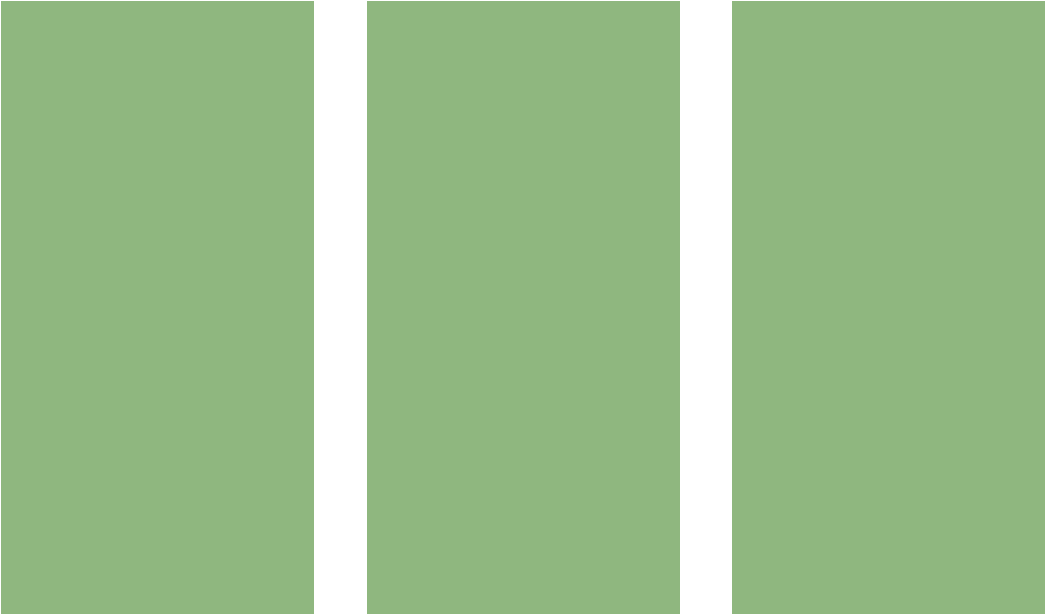
Enténdese por desamparo a situación que se produce de feito por mor do incumprimento ou do imposible ou inadecuado exercicio dos deberes de protección establecidos polas leis para a garda das persoas menores, cando estas queden privadas da necesaria asistencia.

Consideraranse situacións de desamparo:

- a) O abandono da persoa menor de idade.
- b) A existencia de malos tratos físicos ou psíquicos ou de abusos sexuais por parte das persoas da unidade familiar ou de terceiras persoas con consentimento daquelas.
- c) A negligencia grave no cumprimento das obrigas alimentarias, hixiénicas ou de saúde, sempre que supoña un prexuízo grave para a integridade do neno ou a nena ou do/da adolescente.
- d) A indución do neno, nena ou adolescente á mendicidade, á delincuencia, á prostitución ou a calquera outra forma de explotación económica ou sexual do menor, ou permisividade respecto destas condutas.
- e) As condutas aditivas da persoa menor de idade co consentimento ou a tolerancia das persoas que exerzan a súa garda.
- f) O trastorno mental grave dos pais, nais, titores/as ou gardadores/as que impida o normal exercicio da patria potestade, da tutela ou da garda.
- g) As condutas aditivas nas persoas que integran a unidade familiar e, en especial, das que posúen a patria potestade ou a tutela, sempre que menoscaben gravemente o desenvolvemento e o benestar da persoa menor.
- h) A convivencia nun contorno sociofamiliar que deteriore gravemente a integridade moral do neno, nena ou adolescente ou prexudique o desenvolvemento da súa personalidade.
- i) A falta de persoas ás cales lles corresponde exercer as funcións de garda ou cando estas persoas estean imposibilitadas para exercelas ou en situación de exercelas con perigo grave para o neno, nena ou adolescente.
- j) A falta de escolarización habitual do neno, nena ou adolescente co consentimento ou a tolerancia dos pais, nais ou das persoas que exerzan a garda, sempre que menoscabe o desenvolvemento e o benestar da ou do menor, ou sempre que supoña un prexuízo grave do neno, nena ou adolescente.
- k) Calquera outra situación de desprotección que se produza de feito a causa do incumprimento ou dun imposible ou inadecuado exercicio dos deberes de protección establecidos polas leis para a garda das persoas menores de idade cando estas queden privadas da necesaria asistencia moral ou material.

Táboa nº 1. Menores en situación de tutela pola Xunta de Galicia. Galicia e provincias. Ano 2021.

Menores en situación de tutela 2021			
	Nenos	Nenas	Total
A Coruña	354	369	723
Lugo	106	80	186
Ourense	109	96	205
Pontevedra	343	338	681
Galicia	912	883	1.795

2 Menores en situación de guarda

Á entidade pública de protección de menores correspóndelle a garda das persoas menores das que teña asumida a tutela.

Ademais, cando os pais, nais, ou titores, por circunstancias graves, cumpridamente avaliadas, non poidan coidar o ou a menor, poden solicitar da Xunta de Galicia que esta asuma a súa garda durante o tempo necesario.

Así mesmo, a Xunta de Galicia asumirá a garda cando así o acorde o xuíz.

Nesta unidade estatística só se reflicten as dúas últimas (garda rogada e xudicial) xa que a primeira se entende incluída dentro da unidade “menores en situación de tutela”.

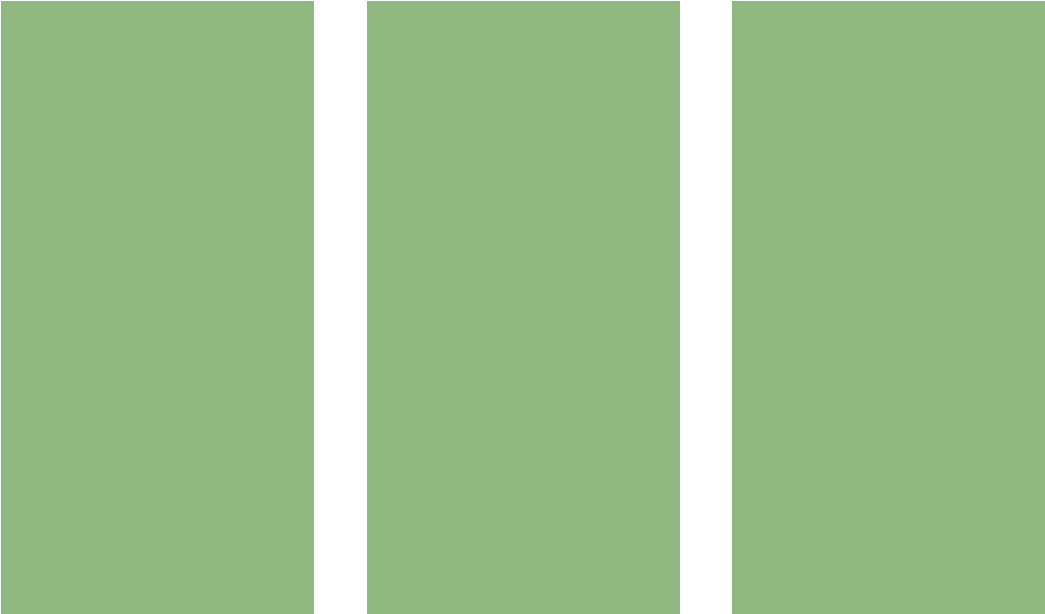
A garda asumida pola Administración, sexa como función inherente á tutela, a petición dos pais ou por resolución xudicial, exercece mediante o acollemento familiar e o acollemento residencial.

Táboa nº 2.1 Menores en situación de garda. Galicia e provincias. Ano 2021.

Menores en situación de garda. Galicia e provincias 2021			
	Nenos	Nenas	Total
A Coruña	181	137	318
Lugo	16	14	30
Ourense	37	31	68
Pontevedra	125	119	244
Galicia	359	301	660

Táboa nº 2.2 Menores segundo o tipo de garda. Galicia. Ano 2021.

Menores segundo o tipo de garda. Ano 2021			
	Nenos	Nenas	Total
Administrativa	253	191	444
Xudicial	5	0	5
Provisional	101	110	211
Total gardas	359	301	660

3 Acollemento e menores acollidos

O acollemento é o modo de exercicio da garda como medida de protección da persoa menor, e consiste na integración do neno ou nena nunha familia acolledora (acollemento familiar) ou no seu aloxamento e atención nun centro axeitado (acollemento residencial). A familia ou persoa acolledora ten a obriga de velar polo neno ou nena, telo na súa compañía, alimentalo, educalo e procurarlle unha formación integral.

Os principios de actuación no acollemento son:

- a) Darlle prioridade ao acollemento familiar sobre o residencial.
- b) Evitar, na medida do posible, a separación de irmáns e procurar o seu acollemento por unha mesma familia ou nun mesmo centro.
- c) Favorecer a permanencia do neno, nena ou adolescente no seu propio ambiente, procurando que o acollemento se produza na familia extensa agás que non sexa aconsellable para o interese da persoa menor acollida ou dos menores do grupo familiar acolledor.
- d) Fomentar as relacións entre o neno, nena ou adolescente e a súa familia natural para posibilitar a súa reintegración.
- e) Manter a medida polo tempo estritamente necesario.
- f) Fomentar a integración do neno, nena ou adolescente no contorno social e a asistencia aos sistemas educativos, sanitarios e laborais.
- g) Co obxecto de facilitar a integración do menor nunha unidade familiar poderase compatibilizar a utilización do acollemento residencial e o familiar.

Nesta unidade estatística non se recollen os acollementos pre adoptivos, que son os constituídos como paso previo á adopción e mediante os que ten lugar un período de convivencia entre o ou a menor e a familia asignada co obxectivo de valorar o acoplamento entre ambas as dúas partes.

Existen dous tipos de acollemento: o acollemento familiar e o acollemento residencial.

3.1 Acollemento familiar

Mediante este tipo de acollemento outórgase a garda dunha persoa menor a unha persoa ou núcleo familiar coa obriga de coidala, alimentala, educala por un tempo co fin de integrala nunha vida familiar que substitúa ou complementa temporalmente á súa familia biolóxica.

O acollemento pode ter lugar na familia extensa do menor (isto é, cando existen vínculos de parentesco entre a familia acolledora e o/a neno/a ou adolescente: avós, tíos, irmáns...) ou ben en familias alleas (cando non existe parentesco). Sempre que sexa posible, e que as circunstancias propias do caso non o desaconsellen, considérase prioritario que o acollemento se faga na familia extensa, para favorecer a permanencia do menor ou da menor no seu propio ambiente.

Por outra banda, atendendo ás circunstancias da persoa acollida e da familia acolledora, esta pode percibir ou non unha compensación económica polo acollemento; falamos así de acollementos remunerados ou non remunerados.

Táboa nº 3.1.1 Acollemento familiar en Galicia. Ano 2021

Acollemento familiar Galicia 2021									
	Familia extensa			Familia allea			Total		
	Nenos	Nenas	Familias	Nenos	Nenas	Familias	Nenos	Nenas	Familias
A Coruña	244	265	399	53	61	84	297	326	483
Lugo	16	17	30	12	10	18	28	27	48
Ourense	46	39	72	28	19	37	74	58	109
Pontevedra	158	177	267	33	32	54	191	209	321
Galicia	464	498	768	126	122	193	590	620	961

Táboa nº 3.1.2 Acollemento familiar segundo a situación administrativa dos menores. Galicia e provincias. Ano 2021

Acollemento familiar segundo a situación administrativa dos menores. Galicia e provincias. 2021					
		Tutelas	Outros	Total	Total nenos e nenas
A Coruña	Nenos	243	54	297	623
	Nenas	275	51	326	
Lugo	Nenos	28	0	28	55
	Nenas	27	0	27	
Ourense	Nenos	68	6	74	132
	Nenas	55	3	58	
Pontevedra	Nenos	139	52	191	400
	Nenas	153	56	209	
Galicia	Nenos	478	112	590	1.210
	Nenas	510	110	620	
		988	222	1.210	

3.2 Acollemento residencial

O acollemento residencial comporta o ingreso dun/dunha menor nun centro residencial xestionado directamente pola Comunidade autónoma ou indirectamente a través dunha institución pública ou privada colaboradora, co obxecto de recibir a atención, educación e formación axeitadas que, polo menos temporalmente, non poida proporcionarlle a súa propia familia.

Ten carácter subsidiario do acollemento familiar e das demais medidas de protección. Isto significa que só se poderá aplicar esta medida cando se esgoten todas as posibilidades de mantemento da ou do menor na súa familia e o acollemento familiar, a tutela ordinaria ou a adopción non sexan posibles ou se consideren non apropiados.

Esta medida manterase polo tempo estritamente necesario, procurándose a integración da ou do menor no contorno social e o acceso aos sistemas ordinarios educativos, sanitarios, laborais e outros.

Os centros residenciais son de diferentes tipos segundo as súas características. Achégase a continuación unha breve descrición de cada un deles.

- Centros con fogares: son equipamentos residenciais distribuídos en unidades de convivencia dun máximo de 10 prazas en cada unha.
- Mini residencias: instaladas en vivendas normalizadas, cunha capacidade máxima de 15 prazas.
- Casas de familia: situadas en vivendas normalizadas (pisos ou vivendas unifamiliares), integradas na comunidade e cunha capacidade máxima de 8 prazas.
- Vivendas tuteladas: espazos normalizados, para menores próximos a cumprir a maioría de idade. Teñen unha capacidade máxima de 8 prazas.
- Vivendas de transición á vida autónoma, ou vivendas asistidas, para mozos e mozas maiores de idade (extutelados), que necesitan apoio para acadar a súa autonomía definitiva. Funcionan en réxime de autoxestión baixo a supervisión técnica externa dun educador.

Atendendo á súa xestión, os centros poden ser:

- Propios ou xestionados directamente pola Xunta de Galicia a través de persoal propio.
- Colaboradores ou xestionados por unha entidade prestadora de servizos sociais.

A partir destas dúas características, as táboas que seguen representan, respectivamente, os recursos dispoñibles en cada provincia e en Galicia, o número de prazas en cada un deles e, por último, a distribución dos/as menores en acollemento residencial a partir das dúas primeiras características. Dado que se produciron variacións ao longo do ano, as táboas 3.2.1 e 3.2.2 reflicten a situación a 31 de decembro de 2021.

Táboa nº 3.2.1 Número de centros residenciais para a protección de menores segundo a súa tipoloxía e a titularidade da xestión. Galicia e provincias. Ano 2021

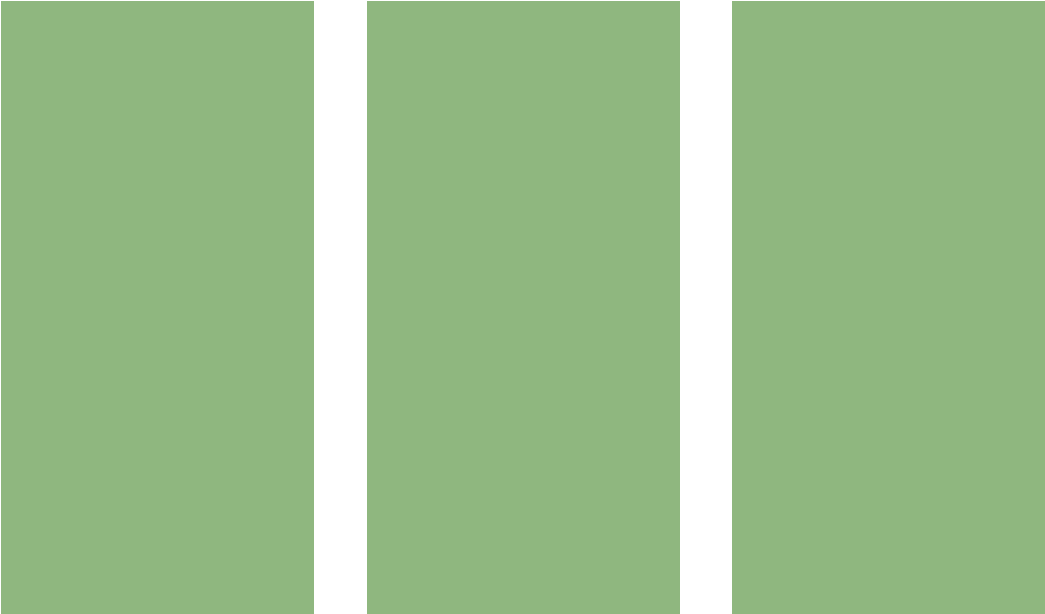
Nº de centros residenciais para a protección de menores segundo tipoloxía e titularidade da xestión. Galicia e provincias Ano 2021									
	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia
	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Concertada
Centro con fogares	2	3	1	0	1	1	0	3	4
Casas de familia	0	5	0	4	0	4	0	13	0
Vivenda tutelada	0	2	0	1	0	1	0	2	0
Mini residencia	0	4	0	7	0	1	0	4	0
Vivenda asistida	0	0	0	0	0	1	0	1	0
C. 1ª Acollida	0	0	0	0	0	1	0	1	0
Total centros	2	14	1	12	1	9	0	24	4
Públicos e concertados	16		13		10		24		63

Táboa nº 3.2.2 Número de prazas residenciais para a protección de menores segundo a súa tipoloxía e a titularidade da xestión. Galicia e provincias. Ano 2021

Nº de prazas residenciais para a protección de menores segundo tipoloxía e titularidade da xestión. Galicia e provincias Ano 2021									
	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia
	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Concertada
Centro con fogares	69	73	32	0	56	0	0	148	157
Casas de familia	0	40	0	32	0	32	0	102	0
Vivenda tutelada	0	16	0	8	0	8	0	16	0
Mini residencia	0	46	0	85	0	10	0	40	0
Vivenda asistida	0	0	0	0	0	4	0	4	0
C. 1ª Acollida	0	0	0	0	0	8	0	10	0
Total prazas	69	175	32	125	56	62	0	320	157
Públicas e concertadas	244		157		118		320		839

Táboa nº 3.2.3 Menores acollidos en centros segundo a titularidade da xestión. Galicia e provincias. Ano 2021

Menores acollidos en centros segundo a titularidade da xestión. Galicia e provincias. Ano 2021										
Titularidade	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	nenos	nenas	nenos	nenas	nenos	nenas	nenos	nenas	nenos	nenas
Centros xestión directa	68	40	18	5	49	29	0	0	135	74
Centros concertados	159	135	96	81	58	57	219	231	532	504
Total provincia/sexo	227	175	114	86	107	86	219	231	667	578
Total menores	402		200		193		450		1.245	

4 Adopción e menores adoptados

O artigo 73 (Adopción como medida de protección) da Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia, expresa, no apartado 1, que *a adopción é unha medida de protección dirixida á persoa menor de idade en situación de desamparo, consistente na integración definitiva desta nunha familia distinta á súa familia de orixe.*

A adopción diferénciase segundo sexa nacional ou internacional.

4.1 Adopción nacional

constitúe o acto xurídico mediante o que se establece unha relación xurídica de filiación entre a persoa ou persoas adoptantes e o menor ou a menor, extinguíndose así os vínculos deste/desta coa súa familia de orixe, e integrándose plenamente no seu novo núcleo familiar cunha equiparación plena de dereitos coa familia biolóxica.

Segundo as lexislacións española e galega, con independencia do seu estado civil, calquera individuo, matrimonio ou parella de feito pode solicitar unha adopción nacional.

Ademais é necesario cumprir os seguintes requisitos:

- Ter como mínimo 25 anos cumpridos; no caso de solicitude conxunta por cónxuxes ou parellas con relación estable análoga á conxugal, bastará con que un deles teña esta idade. En todo caso, o adoptante deberá ter, polo menos, catorce anos máis que o adoptado.
- Ter residencia habitual na Comunidade Autónoma galega ou ser emigrante galego con previsión de retorno; neste caso, deberase xustificar a residencia efectiva na Comunidade Autónoma no prazo máximo dun ano desde a data de presentación da solicitude.
- Ter plena capacidade xurídica e de obrar.
- Estar declarada persoa idónea para a adopción tras o correspondente procedemento de valoración.

Na nosa Comunidade Autónoma, os menores e as menores susceptibles de seren adoptados son tutelados pola Xunta de Galicia, quen se encarga de propoñer a adopción ao xuíz.

As persoas que desexan adoptar deben participar nun proceso que, en síntese, consta das seguintes fases:

- Participación nunha sesión informativa.
- Asistencia a un curso de formación.
- Presentación de solicitude de adopción na xefatura territorial de referencia da Consellería de Política Social e Xuventude, acompañada da documentación esixida.
- Valoración da idoneidade, que consiste nun estudo psicolóxico e social da/s persoa/s que se ofrecen para adoptar, para determinar as súas capacidades parentais como adoptante/s.
- Selección da familia máis axeitada para o/a neno/a que vai ser adoptado/a. Esta selección é diferente segundo se refira a nenos/as menores dun ano de idade ou nenos/as de idade superior, grupos de irmáns ou menores con algunha discapacidade, enfermidade ou característica especial.
- Constitución dunha garda con fins adoptivos ou de adopción.
- Proposta de adopción, formulada ante o xulgado pola xefatura territorial da Consellería.
- Formalización da adopción mediante resolución xudicial.

Táboa nº 4.1.1 Adopción nacional. Número de solicitudes para adoptar segundo o estado de trámite da solicitude. Galicia e provincias. Ano 2021.

Adopción nacional. Número de solicitudes para adoptar segundo o estado de trámite da solicitude. Galicia e provincias. Ano 2021					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Solicitudes abertas	48	11	11	25	95
Resolucións de garda con fins de adopción	11	9	3	8	31
Propostas de adopción realizadas	8	22	3	8	41
Autos de adopción producidos	6	4	7	13	30

Táboa nº 4.1.2 Menores acabados de nacer dados en adopción. Galicia e provincias. Ano 2021.

Menores acabados de nacer dados en adopción. Galicia e provincias. Ano 2021					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Nenos	1	2	1	1	5
Nenas	4	0	1	3	8
Total menores	5	2	2	4	13

4.2 Adopción internacional

A adopción internacional ten lugar cando se produce un traslado dun/dunha menor con fins adoptivos dende o seu estado de orixe, onde reside, cara a outro estado no que residen os pais adoptivos. Na adopción dun/dunha menor de orixe estranxeira intervéñen, ademais da lexislación española, a do país de orixe do neno ou nena. Daquela, tanto no que se refire ás persoas adoptantes como ás adoptadas, hai que ter en conta as condicións que estableza a lexislación dos países de orixe destas últimas.

Para as familias solicitantes de adopción o proceso é semellante ao de adopción nacional en canto ás fases de información, formación, solicitude e valoración de idoneidade, pero moi diferente nas fases posteriores. Así:

- **Tramitación da solicitude.** Obtido xa o certificado de idoneidade, a Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica fai chegar o expediente ao país onde se desexa adoptar, e segundo do país que se trate, as canles serán:
 - Directamente pola propia Dirección Xeral, a través do ministerio competente en materia de infancia. A familia deberá enviar toda a documentación que esixa o país de orixe, xunto co certificado de idoneidade.
 - A través de organismos acreditados para a adopción internacional (OAAI), dedicadas a colaborar coas administracións públicas e cos solicitantes no proceso de adopción internacional.
- **Asignación.** Cada Estado dispón do seu propio procedemento unha vez recibido o expediente de adopción de familia estranxeira. Cando o órgano competente do país decide unha asignación para unha determinada familia, esta é informada a través da Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica para que comunique a súa aceptación do/a menor asignado/a.
- **Constitución da adopción.** Unha vez comunicada a conformidade coa asignación, o país de orixe continúa a tramitación do expediente ata constituír e formalizar definitivamente a adopción.

Táboa nº 4.2.1 Solicitudes presentadas para adopción internacional. Galicia e provincias. Ano 2021.

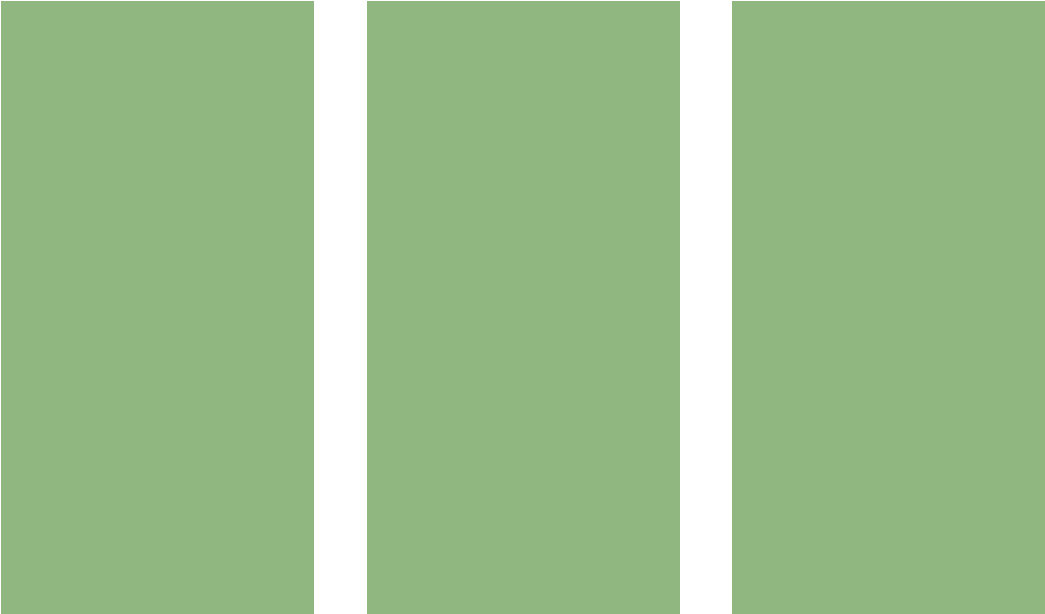
Solicitudes presentadas para adopción internacional. Galicia e provincias 2021				
A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
39	5	2	19	65

Táboa nº 4.2.2 Expedientes tramitados pola Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica por país. Galicia e provincias. Ano 2021

Adopción internacional. Expedientes tramitados pola Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica, por país. Galicia e provincias. Ano 2021					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Aci Galicia (Asociación para el Cuidado de la Infancia)					
China	0	0	0	2	2
Vietnam	1	0	1	0	2
Adecop Galicia (Entidad colaboradora de adopción internacional)					
Vietnam	0	0	0	1	1
Mimo Galicia					
Hungría	0	0	0	1	1
IPI - Cataluña					
Costa de Marfil	0	1	0	0	1
Hungría	1	0	0	0	1
YAMUNA - Cataluña					
Madagascar	1	0	0	0	1
Total expedientes	3	1	1	4	9

Táboa nº 4.2.3 Menores con preasignación a familia comunicada á Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica por país de orixe. Galicia provincias. Ano 2021

Adopción internacional. Preasignacións comunicadas á Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica por país de orixe. Galicia e provincias. Ano 2021					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Bulgaria	1	0	0	1	2
China	0	0	0	2	2
Hungría	4	0	0	0	4
Perú	3	0	0	0	3
Vietnam	5	0	0	2	7
Total menores	13	0	0	5	18

5 Programas de apoio e beneficiarios

Un dos principios reitores que deben rexer as actuacións dos poderes públicos na protección da infancia e da adolescencia é a integración sociofamiliar dos nenos, nenas e adolescentes, garantindo, sempre que sexa posible, a permanencia no seu ambiente familiar e contorno comunitario.

Para conseguilo, ademais de adoptar, se procede, as medidas de tutela ou garda, os servizos especializados de protección da infancia da Consellería de Política Social e Xuventude, desenvolven os seguintes programas de apoio ás persoas menores e ás súas familias:

5.1 Atención de día

Mediante o programa de atención de día préstaselles aos e ás menores en situación de risco, desamparo ou conflito social, un servizo de apoio socioeducativo e familiar, co obxecto de favorecer o seu proceso de normalización. O programa de atención de día desenvólvese en equipamentos de uso exclusivo para esta finalidade ou ben en unidades específicas existentes en equipamentos de acollemento residencial. Os centros están xestionados pola administración pública ou concertados con entidades colaboradoras.

Táboa nº 5.1.1. Nº de centros con atención de día segundo a súa tipoloxía e titularidade da xestión. Galicia e provincias. Ano 2021

Nº de centros con atención de día segundo a tipoloxía e titularidade da xestión. Galicia e provincias. Ano 2021										
	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada
Centro con fogares	2	3	0	0	1	0	0	4	3	7
Casas de familia	0	3	0	0	0	0	0	7	0	10
Mini residencia	0	4	0	6	0	1	0	1	0	12
Centro de día integral	0	2	0	3	0	3	0	5	0	13
Total centros	2	12	0	9	1	4	0	17	3	42
Públicos e concertados	14		9		5		17		45	

Táboa nº 5.1.2 Número de prazas de atención de día segundo a tipoloxía e titularidade da xestión do centro. Galicia e provincias. Ano 2021

Nº de prazas de atención de día segundo a tipoloxía e titularidade da xestión do centro. Galicia e provincias. Ano 2021										
	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada	Pública	Concertada
Centro con fogares	20	19	0	0	20	0	0	55	40	74
Casas de familia	0	10	0	0	0	0	0	19	0	29
Mini residencia	0	17	0	22	0	4	0	11	0	54
Centro de día integral	0	31	0	43	0	33	0	70	0	177
Total prazas	20	77	0	65	20	37	0	155	40	334
Públicos e concertados	97		65		57		155		374	

Táboa nº 5.1.3. Menores en atención de día segundo a titularidade de xestión do centro. Galicia e provincias. Ano 2021

Menores en atención de día segundo a titularidade da xestión do centro. Galicia e provincias. Ano 2021										
Tipoloxía	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	nenos	nenas	nenos	nenas	nenos	nenas	nenos	nenas	nenos	nenas
Centros propios	14	16	0	0	9	4	0	0	23	20
Centros concertados	61	56	59	51	35	29	124	86	279	222
Total nenos/nenas	75	72	59	51	44	33	124	86	302	242
Total menores	147		110		77		210		544	

5.2 Programa de integración familiar (PIF) 2021

Este programa, mediante unha intervención educativa, terapéutica e asistencial nos núcleos familiares, ten un triplo obxectivo:

- Acadar a integración familiar dos nenos e nenas institucionalizados (reunificación familiar). O programa traballa para mellorar a situación persoal, social e familiar dos menores e das menores que tiveron que ser separados das súas familias e residen en centros de acollida. A intervención realízase no núcleo familiar e en coordinación cos responsables do ou da menor no centro.
- Evitar a separación familiar e o previsible internamento dos nenos/as (preservación familiar). Ante a detección de indicadores de risco, trátase de intervir reforzando a cohesión familiar así como potenciando os seus recursos, para promover cambios que eviten a separación do menor e da menor do seu contorno.
- Funcionalidade familiar: romper dinámicas de deterioración grave en familias que teñen contactos cos seus fillos e fillas, posibilitando que as familias acaden a funcionalidade mínima necesaria para constituír unha referencia positiva para os seus fillos e fillas.

Táboa nº 5.2.1 Menores atendidos no Programa de integración familiar segundo modalidade de intervención. Galicia e provincias. Ano 2021

Programa de integración familiar 2021. Galicia e provincias.										
Tipoloxía	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	nenos	nenas	nenos	nenas	nenos	nenas	nenos	nenas	nenos	nenas
Reunificación familiar	14	19	14	5	10	4	19	19	57	47
Preservación familiar	17	23	33	18	11	12	20	7	81	60
Funcionalidade familiar	21	13	6	6	6	1	1	2	34	22
Total nenos/nenas	52	55	53	29	27	17	40	28	172	129
Total menores	107		82		44		68		301	

Táboa nº 5.2.2 Familias atendidas no Programa de integración familiar segundo modalidade de intervención. Galicia e provincias. Ano 2021

Programa de integración familiar 2021. Familias. Galicia e provincias.					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Reunificación familiar	19	14	7	31	71
Preservación familiar	25	28	10	17	80
Funcionalidade familiar	21	9	3	3	36
Total familias	65	51	20	51	187

5.3 Programa de avaliación e tratamento terapéutico de menores en situación de risco e desamparo

Este programa de colaboración entre a Consellería de Política Social e Xuventude e a Fundación Universidade da Coruña inclúe o deseño e aplicación do tratamento terapéutico aos menores derivados polos equipos técnicos de menores. Son beneficiarios os menores con expediente aberto no Servizo de Protección das catro provincias galegas que amosen desaxustes emocionais e de conduta severos, orixinados ou relacionados coa situación de desprotección que sufriron. Poderán ser beneficiarios igualmente a familia biolóxica ou acollidora do menor e os profesionais que se ocupan del.

Táboa nº 5.3.1 Programa de avaliación e tratamento terapéutico de menores en situación de risco e desamparo. Galicia e provincias. Ano 2021

Programa de avaliación e tratamento terapéutico de menores en situación de risco e desamparo. Galicia e provincias. Ano 2020					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Nenos	55	22	14	55	146
Nenas	52	21	22	49	144
Total menores	107	43	36	104	290

5.4 Programa de intervención ambulatoria con adolescentes que teñan aberto expediente de protección e en conflito social

Este programa ten por obxecto a asistencia individualizada e especializada nos eidos psicolóxico e socioeducativo dos menores que presentan perfís caracterizados por condutas disociais, comisión de delitos, consumo de drogas, fracaso, expulsión e/ou violencia escolar, pertenza a cuadrillas disociais, trastornos psicopato-lóxicos, etc. O seu obxectivo é realizar un labor preventivo tratando de minimizar as condutas problemáticas, co fin de evitar o seu agravamento e reducir a probabilidade dunha intervención máis intensa. O programa desenvólvese na cidade de Vigo.

Táboa nº 5.4.1 Programa de intervención ambulatoria con adolescentes que teñan aberto expediente de protección e en conflito social. Ano 2021

Programa de intervención ambulatoria con adolescentes que teñan aberto expediente de protección e en conflito social. Ano 2021	
Nenos	41
Nenas	59
Total Menores	100

5.5 Programa de inserción sociolaboral de menores (Mentor)

O Programa Mentor pretende a inserción sociolaboral de mozos e mozas maiores de 16 anos, e menores de 21 (excepcionalmente, ata os 25), que estean ou teñan estado tutelados ou tuteladas ou en situación de garda pola Xunta de Galicia, e que queiran incorporarse ao mundo laboral. O seu obxectivo é mellorar a calidade de vida desta xente nova por medio dun proxecto individualizado que lles garanta unha inserción laboral e unha capacitación para a vida independente, de maneira que ao acadar a maioría de idade poidan ser plenamente autónomos.

Táboa nº 5.5.1 Programa de inserción sociolaboral de menores. Mentor. Galicia e provincias. Ano 2021

Programa de inserción sociolaboral de menores Mentor. Galicia e provincias. Ano 2021					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Mozos	111	54	74	109	348
Mozas	86	51	51	95	283
Total	197	105	125	204	631

**6 Niños, niñas e adolescentes migrantes
no acompañados (NNAMNA)**

Son menores de idade procedentes doutros países que se atopan en España en situación de desamparo por non estar acompañados de ningún familiar.

Táboa nº 6.1. Nenos, nenas e adolescentes migrantes non acompañados (NNAMNA). Galicia e provincias. Ano 2021

Nenos, nenas e adolescentes migrantes non acompañados. Galicia e provincias. Ano 2021					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Nenos	47	17	18	17	99
Nenas	18	3	8	8	37
Total Menores	65	20	26	25	136

Táboa nº 6.2. Países de procedencia dos nenos, nenas e adolescentes migrantes non acompañados (NNAMNA). Galicia. Ano 2021

Nenos, nenas e adolescentes migrantes non acompañados , segundo procedencia e sexo. Galicia . Ano 2021			
País	Nenos	Nenas	Total
Alxeria	2	1	3
Arxentina		1	1
Brasil	5	3	8
China	1		1
Colombia	4	2	6
Costa de Marfil	3	2	5
Cuba	1		1
Ecuador	2	1	3
Guinea	2	2	4
Guinea Ecuatorial	2	1	3
Honduras		1	1
Malí	7	2	9
Marrocos	52	1	53
Mauritania	1		1
Nicaragua	1		1
Nixeria	1		1
Perú	2		2
Rep. Dominicana	4	12	16
Romanía		2	2
Senegal	4	1	5
Ucráína	1		1
Uruguai	1	2	3
Venezuela	3	3	6
Total NNAAMNA	99	37	136

7 Liña de axuda á infancia

A liña de axuda á infancia é unha liña gratuíta que funciona durante todo o ano, as 24 horas do día. O seu obxecto é proporcionar axuda aos nenos necesitados de coidados e protección, aos cales se subministrarán servizos e recursos tendentes a satisfacer as súas necesidades. Serve tamén para que os nenos poidan expresar libremente as súas preocupacións, falar sobre problemas que lles afecten directamente e avisar a alguén que poida proporcionarlles axuda en caso de urxencia. Está atendido por profesionais que prestan o asesoramento axeitado e notifican inmediatamente a situación aos servizos que corresponda. Desde o 2012 funciona co número único europeo 116111.

Táboa nº 7.1 Liña de axuda á infancia. Número de chamadas por tipoloxía da demanda. Galicia e provincias. Ano 2021

Tipoloxía do motivo da chamada por provincias

Liña de axuda á infancia. Nº de Chamadas por tipoloxía da demanda. Galicia e provincias. Ano 2021								
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	R.E. ¹	S/C ²	Totais
Comunicación/sospeita de maltrato	83	21	23	85	212	0	4	216
Problemas de conduta	14	2	2	13	31	0	7	38
Internamento	49	11	8	30	98	2	3	103
Problemas escolares	3	0	0	2	5	0	7	12
Problemas xudiciais	10	2	2	5	19	1	12	32
Dificultade na estrutura ou dinámica familiar	12	2	1	12	27	3	16	46
Adicións	0	0	0	1	1	0	0	1
Embarazo	1	1	0	2	4	0	0	4
Dificultade nas relacións	1	0	1	0	2	0	5	7
Asesoramento	81	23	19	79	202	7	134	343
Información	82	21	10	78	191	6	158	355
Outras	27	8	10	24	69	0	326	395
Coordinación	10	0	1	1	12	0	11	23
Total chamadas	373	91	77	332	873	19	683	1.575

¹ R.E. Resto de España

² S/C Sen clasificar

Táboa nº 7.2 Liña de axuda á infancia. Nº de chamadas de comunicación de sospeita de maltrato, segundo a gravidade. Galicia e provincias. Ano 2021

Liña de Axuda á Infancia. Chamadas de comunicación de sospeita de maltrato, segundo a gravidade. Galicia e provincias. Ano 2021								
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	R.E. ¹	S/C ²	Totais
Grave	25	5	7	20	57	0	2	59
Moderado	38	13	13	41	105	0	0	105
Leve	16	3	3	24	46	0	2	48
Total chamadas	79	21	23	85	208	0	4	212

Táboa nº 7.3 Liña de axuda á infancia. Número de chamadas segundo o tipo de intervención requirido. Galicia e provincias. Ano 2021

Liña de axuda á infancia. Nº de chamadas segundo o tipo de intervención requirido.Galicia e provincias. Ano 2021								
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	R.E. ¹	S/C ²	Totais
Atención directa	232	59	46	210	547	17	676	1.240
Derivación Serviz. Sociais	0	0	0	0	0	0	0	0
Derivación GOF	0	0	0	0	0	0	0	0
Derivación CPF	0	0	0	0	0	0	0	0
Derivación ETM	141	32	31	122	326	2	7	335
Derivación. Outros	0	0	0	0	0	0	0	0
Total chamadas	373	91	77	332	873	19	683	1.575

¹ R.E. Resto de España

² S/C Sen clasificar

Táboa nº 7.4 Liña de axuda á infancia. Número de chamadas segundo a tipoloxía do interlocutor. Galicia e provincias. Ano 2021

Liña de axuda á infancia. Nº de chamadas segundo a tipoloxía do interlocutor. Galicia e provincias. Ano 2021 ³								
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	R.E.	S/C	Totais
Menor	25	5	4	22	56	1	82	139
Pai/Nai/Titor/a	87	17	16	80	200	16	147	363
Outro familiar	26	4	7	31	68	9	53	130
Veciño/Coñecido	20	6	6	16	48	2	50	100
Profesional	160	25	25	90	300	1	43	344
Anónimo	1	1	0	7	9	0	210	219
Outro	16	2	0	13	31	0	249	280
Total chamadas	335	60	58	259	712	29	834	1.575

³ Neste cadro a distribución xeográfica refírese á orixe da chamada, non ao lugar de residencia do/a menor

Táboa nº 7.5 Liña de axuda á infancia. Número de chamadas segundo a idade e sexo da/do menor ao que se refire a chamada. Ano 2021

Liña de axuda á infancia. Nº de chamadas segundo a idade e sexo da/do menor ao que se refire a chamada. Ano 2021				
	Homes	Mulleres	Sen clasificar	Total
0-4 anos	58	45	12	115
5-10 anos	97	99	12	208
11-15 anos	129	170	20	319
16-18 anos	120	136	13	269
>=18 anos	2	2	0	4
Sen clasificar	133	71	456	660
Total chamadas	539	523	513	1.575

